

Guia docent de l'assignatura "Disseny, seguiment i avaluació de plans i programes" 2011/2012

Codi: 101653

Crèdits ECTS: 12

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Educació social	827 Graduat en Educació social	OB	2	A
2500261 Pedagogia	825 Graduat en Pedagogia	OB	2	A

Incidències

L'assignatura que es desenvolupa a continuació en aquesta guia és comuna a dos dels graus (Grau d'Educació Social i Grau de Pedagogia) de la Facultat de Ciències de l'Educació. Això implica que les competències que es presenten tenen el seu origen en dos plans d'estudis diferents i explica la llarga llista resultant. Explica també el fet que cada resultat d'aprenentatge estigui vinculat a més d'una competència. A la pràctica són els resultats d'aprenentatge que es pretenen aconseguir els que el professorat considera en el moment de portar a terme la impartició de l'assignatura i en aquest cas el llistat és molt més reduït. Enguany, però, per raons tècniques encara no resoltes, es visualitza el mateix resultat d'aprenentatge de forma repetida tantes vegades com aquest ha estat associat a cada competència. Aquesta petita incomoditat serà eventual i esperem que es pugui resoldre en el transcurs del proper curs.

Contacte

Nom : José Tejada Fernández

Email : Jose.Tejada@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura s'aconsella haver superat l'assignatura de *El procés ensenyament-aprenentatge*

Objectius i contextualització

1. Reflexionar en torn als conceptes relacionats amb el procés d'elaboració de plans i programes de formació.
2. Analitzar models de disseny de la formació verificant els seus aspectes positius i negatius.
3. Identificar els elements o components que intervenen en el procés de planificació .
4. Analitzar necessitats educatives i formatives per tal de dissenyar plans i programes de formació.
5. Dissenyar, desenvolupar i avaluar plans, programes, projectes i activitats per a intervenir en contextos educatius i formatius
6. Analitzar models d'avaluació educativa aplicats a diferents situacions.
7. Dissenyar processos d'avaluació diferencial (des de l'avaluació diagnòstica -inicial fins l'avaluació d'impacte).

Competències i resultats d'aprenentatge

1411:EES04 - Dissenyar de manera articulada plans, programes, projectes, activitats i tasques en diversos contextos socioeducatius.

1411:RA051 - Dissenyar plans i programes adaptats als contextos educatius i formatius en les modalitats presencials i virtuals.

1411:RA052 - Dissenyar plans de formació de professionals de la formació segons context i situacions formatives.

1411:RA053 - Conèixer estratègies per a l'aplicació i coordinació de programes.

1411:EES09 - Dissenyar plans i processos d'avaluació segons les diferents finalitats, tècniques i instruments, moments i perspectives de l'avaluació educativa.

1411:RA054 - Diagnosticar les necessitats per fonamentar els plans i programes de formació.

1411:RA055 - Elaborar el pla d'avaluació de la formació especificant tots els seus components (objecte, instruments, agents, moments).

1411:EES10 - Desenvolupar processos d'obtenció, registre, anàlisi i presa de decisions per a l'acció socioeducativa.

1411:RA056 - Elaborar informes d'avaluació.

1411:RA057 - Elaborar informes de seguiment.

1411:RA058 - Analitzar l'impacte de l'avaluació verificant la satisfacció de necessitats concretant noves demandes de formació.

1411:EP03 - Dissenyar plans, programes, projectes, accions i recursos adaptats als contextos educatius i formatius, en les modalitats presencials i virtuals.

1411:RA051. - Dissenyar plans i programes adaptats als contextos educatius i formatius en les modalitats presencials i virtuals.

1411:EP05 - Dissenyar plans de formació del professorat, de formadors i d'altres professionals, adequats a les noves situacions, necessitats i contextos.

1411:RA052. - Dissenyar plans de formació de professionals de la formació segons context i situacions formatives.

1411:EP07 - Aplicar i coordinar programes de desenvolupament personal, social i cultural de caràcter educatiu i formatiu en modalitats presencials i virtuals.

1411:RA053. - Conèixer estratègies per a l'aplicació i coordinació de programes.

1411:EP09 - Diagnosticar les necessitats i possibilitats de desenvolupament de les persones per fonamentar el desenvolupament de les accions educatives i formatives.

1411:RA054. - Diagnosticar les necessitats per fonamentar els plans i programes de formació.

1411:EP11 - Avaluar plans, programes, projectes, accions i recursos educatius i formatius.

1411:RA055. - Elaborar el pla d'avaluació de la formació especificant tots els seus components (objecte, instruments, agents, moments).

1411:RA056. - Elaborar informes d'avaluació.

1411:EP17 - Supervisar plans, programes, centres i professionals de l'educació i la formació.

1411:RA057. - Elaborar informes de seguiment.

1411:EP20 - Realitzar estudis prospectius i evaluatius sobre característiques, necessitats i demandes formatives i educatives.

1411:RA058. - Analitzar l'impacte de l'avaluació verificant la satisfacció de necessitats concretant noves demandes de formació.

1411:G02 - Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

1411:RA030 - Lliurar en temps i forma les activitats proposades.

1411:RA030. - Lliurar en temps i forma les activitats proposades.

1411:RA031 - Organitzar el treball de forma estructurada en relació a les demandes.

1411:RA031. - Organitzar el treball de manera estructurada en relació a les demandes.

1411:T03 - Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

1411:RA059 - Conformar equips de treball capaços de desenvolupar les activitats de forma efectiva de les activitats plantejades.

1411:T09 - Incorporar les tecnologies de la informació i comunicació per aprendre, comunicar-se i compartir en contextos educatius i formatius.

1411:RA060 - Emprar les TIC en el desenvolupament i elaboració dels treballs pràctics.

1411:RA061 - Emprar les plataformes virtuals com a eina de comunicació i de gestió de les activitats dirigides i supervisades.

1411:TF03 - Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

1411:RA059 - Conformar equips de treball capaços de desenvolupar les activitats de manera efectiva.

1411:TF09 - Incorporar les tecnologies de la informació i comunicació per aprendre, comunicar-se i compartir en contextos educatius i formatius.

1411:RA060. - Utilitzar les TIC en el disseny, en el desenvolupament i elaboració dels treballs pràctics.

1411:RA061. - Utilitzar les plataformes virtuals com a eina de comunicació i de gestió de les activitats dirigides i supervisades.

Continguts

1.- Teoria i disseny curricular: aspectes teòrics i aplicats

- Conceptualització i característiques del disseny curricular
- Els components del disseny curricular
- Models de planificació i disseny curricular

2.- Elaboració de plans i programes de formació

- Concreció i contextualització curricular
- La detecció de necessitats educatives i formatives

3.- Seguiment i avaluació de plans i programes de formació

- Dimensions de l'avaluació de plans i programes
- Models d'avaluació de programes
- Disseny d'avaluació diferencial de plans i programes (avaluació de necessitats fins avaluació d'impacte)
- Estratègies, metodologies, tècniques i instruments d'avaluació

Metodologia

El plantejament metodològic de l'assignatura parteix de centrar l'activitat del procés en l'aprenentatge de l'alumne. Per tal de permetre l'assoliment d'aquest principi, l'estudiant haurà de ser actiu i autònom en tot el procés, essent missió del docent ajudar-lo en aquesta tasca. En aquest sentit, el professorat, 1) donarà suport a l'estudiantat en tot moment aportant la informació i els recursos necessaris per a que es doni l'aprenentatge, 2) vetllarà per l'aprenentatge autònom de l'estudiantat proposant-li diferents activitats d'ensenyament aprenentatge (individuals i grupals, teòriques i pràctiques) sota el principi de multivarietat metodològica.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial en gran grup	70	2.8	1411:RA051 , 1411:RA052 , 1411:RA053 , 1411:RA055 , 1411:RA057 , 1411:RA058 , 1411:RA056 , 1411:RA054
Semiaris	30	1.2	1411:RA051 , 1411:RA053 , 1411:RA054 , 1411:RA056 , 1411:RA058 , 1411:RA031 , 1411:RA060 , 1411:RA061 ,

1411:RA059 , 1411:RA030 , 1411:RA057 , 1411:RA055 , 1411:RA052			
Tipus: Supervisades			
Elaboració en grup i lliurament en plataforma virtual les 6 proves pràctiques	60	2.4	1411:RA051 , 1411:RA030 , 1411:RA061 , 1411:RA031. , 1411:RA055. , 1411:RA053 , 1411:RA055 , 1411:RA056 , 1411:RA057 , 1411:RA054 , 1411:RA052
Tipus: Autònomes			
Lectura dels dossiers-unitats didàctiques, estudi i preparació de proves d'avaluació	79	3.16	1411:RA051 , 1411:RA052 , 1411:RA054 , 1411:RA056 , 1411:RA058 , 1411:RA057 , 1411:RA055 , 1411:RA053

Avaluació

Considerem que hi ha tres moments clau en l'avaluació de l'assignatura: avaluació inicial, avaluació continuada i avaluació final.

- L'avaluació *inicial* ens ha de permetre conèixer el nivell d'entrada dels estudiants pel què fa a coneixements sobre l'assignatura i experiències que tenen en treball grupal, autònom, etc., a fi de poder adaptar el programa a les seves característiques.
- L'avaluació *continuada* ens ha de permetre verificar el nivell d'assoliment dels aprenentatges per tal de poder atendre la diversitat i la particularitat de l'alumnat alhora que prendre decisions sobre el ritme de desenvolupament del programa.
- L'avaluació *final* és la que ens ha de permetre verificar el nivell d'aprenentatge assolit, tenint en compte els objectius i competències del programa, sense desconsiderar les adaptacions que s'hagin pogut introduir.

Amb aquests principis bàsics, tenim que l'estudiant haurà de lliurar dos tipus d'evidències: 6 proves pràctiques de caràcter grupal (1 del primer bloc, 2 del segon bloc i 3 del tercer bloc) i 3 proves teòriques (1 per bloc).

Les *proves pràctiques* tenen una finalitat formativa des del punt de vista de llur avaluació, ja que podran ésser revisades pel grup en funció de la tasca lliurada. Aquesta revisió es farà en els seminaris que es consideren presentant els resultats del treball grupal a la resta de companys i companyes.

Les *proves teòriques*, separades en cadascun dels blocs de continguts considerats, tenen una finalitat sumativa i han de ser una síntesi individual de la realització, discussió i reflexió del treball grupal. Pel seu caràcter, quan una prova estigui suspesa es podrà recuperar al finalitzar l'assignatura en una data concreta

La realització de totes les proves pràctiques i teòriques és indispensable per a superar l'assignatura. En cas que quedin proves teòriques o pràctiques pendents es podran realitzar i/o lliurar en la data concreta al finalitzar l'assignatura.

Cada situació individual que no s'ajusti al que està escrit haurà de comunicar-se al professor de l'assignatura per tal d'habilitar les avaluacions pertinents sense perdre de vista la filosofia d'avaluació considerada.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
3 proves teòriques-pràctiques (avaluació individual)	60 %	6	0.24	1411:RA051 , 1411:RA052 , 1411:RA054 , 1411:RA053 , 1411:RA057 , 1411:RA051. , 1411:RA053. , 1411:RA055. , 1411:RA057. , 1411:RA058. , 1411:RA056. , 1411:RA054. , 1411:RA052. , 1411:RA058 , 1411:RA056 , 1411:RA055

Lliurament de 6 proves pràctiques	30 %	40	1.6	1411:RA051 , 1411:RA052 , 1411:RA053 , 1411:RA055 , 1411:RA057 , 1411:RA051. , 1411:RA053. , 1411:RA055. , 1411:RA057. , 1411:RA059 , 1411:RA061 , 1411:RA060 , 1411:RA059 , 1411:RA031. , 1411:RA031 , 1411:RA030. , 1411:RA030 , 1411:RA058. , 1411:RA061. , 1411:RA060. , 1411:RA056. , 1411:RA054. , 1411:RA052. , 1411:RA058 , 1411:RA056 , 1411:RA054
Presentació d'assoliments grupals	10 %	15	0.6	1411:RA051 , 1411:RA053 , 1411:RA055 , 1411:RA057 , 1411:RA031 , 1411:RA060. , 1411:RA058 , 1411:RA056 , 1411:RA054 , 1411:RA052

Bibliografia

- ÁLVAREZ ROJO, V.. (2002) (Coord.) *Diseño y evaluación de programas*, Madrid: Eos Universitaria,
- ANGULO, J.F. y BLANCO, N. (1994) (Coords.) *Teoría y desarrollo del curriculum*, Málaga: Aljibe.
- BOLÍVAR, A. (2008): *Didáctica y Currículum: de la modernidad a la postmodernidad*. Málaga: Ediciones Aljibe.
- CABRERA, F. (2000) *Evaluación de la formación*, Madrid: Síntesis.
- FERNANDEZ-BALLESTEROS, R. (1995) *Evaluación de programas. Una guía práctica en ámbitos sociales, educativos y de salud*, Madrid: Síntesis,.
- GAIRÍN, J. (1997) La planificación y el desarrollo de planes, en GAIRÍN, J. y FERRÁNDEZ, A. (Coords.) *Planificación y gestión de instituciones de formación*, Barcelona: Praxis 151-201.
- GAIRÍN, J. (1999): La evaluación del impacto de la formación. En GAIRIN, J. y FERRÁNDEZ, A. (Coords.) *Planificación y gestión de instituciones de formación*, Barcelona: Praxis, 296/17-296/30.
- JIMÉNEZ JIMÉNEZ, B. (Ed.) (1999) *Evaluación de programas centros y profesores*, Madrid: Síntesis
- NAVARRO, R. (Coord.) (2007): *Didáctica y Currículum para el desarrollo de competencias*. Madrid: Dykinson.
- NAVIO, A. (2007) Análisis y detección de necesidades, en TEJADA, J. Y GIMÉNEZ, V. (Coord.) *Formación de formadores. Escenario aula*, Madrid:Thomson, 69-151
- NIRENBERG, O. ; BRAWERMAN, J. Y RUIZ, V. (2000) *Evaluar para la transformación. Innovaciones en la evaluación de programas y proyectos sociales*, Buenos Aires: Paidós
- PEREZ JUSTE, R. (2006) *Evaluación de programas educativos*, Madrid:La Muralla
- TEJADA, J. (2001) *La planificación del proceso enseñanza-aprendizaje* en SEPÚLVEDA, F. y RAJADELL, N. (Coords.) *Didáctica general para psicopedagogos*, Madrid: UNED, 233-279.
- TEJADA, J. (2005): *Didáctica-Currículum. Diseño, desarrollo y evaluación curricular*. Barcelona: Davinci.
- TEJADA, J. (2007) Evaluación de programas, en TEJADA, J. Y GIMÉNEZ, V. (Coord.) *Formación de formadores. Escenario institucional*, Madrid:Thomson, pp. 391-465
- TEJADA, J. Y NAVIO, A. (2007) Elaboración de planes, programas y cursos de formación, en TEJADA, J. Y GIMÉNEZ, V. (Coord.) *Formación de formadores. Escenario aula*, Madrid:Thomson, 153-206
- TEJADA, J. Y FERRÁNDEZ, E. (2007) La evaluación de impacto de la formación como estrategia de mejora en las organizaciones, *Revista electrónica de Investigación Educativa*, 9,(2)